

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.
Szerkesztőség: és Kiadóhivatal:
Bende Imre-u. 3. sz.

Társzerkesztő:
Wagner Antal

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Évesre 10 kor. Vidékre 16 kor.
Egyes szám ára 4 fillér

A megváltó

miniszteri jóváhagyó leirat sokáig várta magát. Pedig ezúttal földhöz ragadt szegény emberek egzisztenciájáról, gyomor kérdéséről van szó.

A nyomorúságosan dotált, bizonytalan egzisztenciájú fehér rabszolgákról, a város napidíjas irnokairól beszélünk. Ezek a szegény, önmagukra hagyott emberek esztendőik hosszu sora óta úgy lógnak a levegőben, mint Mohamed koporsója. Se fent, se lent nincsenek. A küzdelmes élet nehézsége, a rémes drágaság az ő testükön is végig tipor, de nincsen fórum, amely segítőt kezelt nyújtana feléjük.

Az általános drágaságra és az élet viszonyok megváltozására való tekintettel javítottak az utkaparók, a városi mindenesekek, a kézbesítők, a hajduk és a rendőrök sorsán. Még a városi bába, meg a harangozó is kapott drágasági pótlékok, csak éppen a szegény, nyomorúságosan fizetett igazai Sanyarú Vendelek, a díjnokok maradnak segítők nélkül. Őket senki, de senki sem veszi emberszámba. Az ő fizetésük marad a régi, az ő fejük felett állandóan ott függ a kenyértelemné válhatás Demokles kardja. Őket akkor lehet kiröpíteni a szűkös kenyérkeresetükből, amikor az egyik, vagy másik hivatalfőnök rosszkedvűen jön be a hivatalába és megünne az alárendelt napidíjas képesfelét.

Esztendők óta, régebben huzódik a díjnokok ügye. Évekkel ezelőtt megesezt rajtuk a törvényhatósági bizottság szíve és abból a felfogásból kiindulva, hogy a napidíjas is ember, annak is van gyomra, sőt sok esetben el-tartásra váró családja és hogy csak a biztosított állásban levő, aránylag elég tisztességesen megfizetett munkaerő lehet megbízható, hozott a város kö-zgyűlése egy szabályrendeletet, amely szabályozza a bajai városi díjnokok fizetését és szolgálati viszonyait. Régen

történt ez. Azóta vándorol az a szabályrendelet a belügyminiszteriumhoz, tanácshoz, onnan a szervező bizottsághoz, majd megint a közgyűléshez, ahol felküldötték a módosított szabályrendeletet megint a belügyminiszterhez. Ott megint megrekedt a közgyűlés határozata és sehogyan sem akar elintéződni.

A belügyminiszterium referense messze esik Bajától, nem látja és nem gondolja, hogy milyen szegény, elesett emberek várják szivszorongva az ő tollvonásától a sorsuk jobbra fordultát.

Inna, Bajáról kell felhangzani a sürgető, a felvilágosító szónak. Baja város tanácsa tegye magáévá a díjnokok ügyét és igyekezzék kereszttől vinni a belügyi kormánytól, hogy ezeknek a szegény embereknek a dolga végre elintéződjék.

Hiszzen végeredményben közérdek is az, hogy a díjnokok rendezett viszonyok közé kerüljenek. Mert enélkül aligha kap a város ezután megbízható munkaerőt.

A „Leányegyesület“ megnyitó ünnepsége.

Annak a hatalmas kulturális alkotásnak, minék »Gyermekvédelem« a neve, városunkban is vannak önzetlen, lelkes hívei. A védett gyermekek nemes öröngyalai, a jótékonyegyesületek humánus munkásai között szép és méltó helyet foglal el a »Bajai Leányegyesület«. Tizenhét esztendeje ad meleg, tápláló ebédet azoknak, kiknek különben nem lenne senkiök, ki ezt nyújtja nekik. Tagjai a társadalom virágai: kedves, fiatal urileányok kik a szülői ház védet, meleg fészkéből repülnek ki, hogy segítsenek azokon, kik ezért a segítségért kiáltanak. Minden év szeptember havában kezdődik az áldásos munkálkodás és tart egészen június végéig.

A jótékonyág nemtől, a humánus intézmények vezetőit mind ott láttuk az ideai megnyitási ünnepségen, okt. 15-én.

Rosenberg Rózsiika lelkes, buzgó elnöknő nyitotta meg formás, tartalmas, ügyes beszéddel az ünnepséget. S hogy még nagyobb súlyt adjon beszédjének, azon elvnl fogva,

hogy »Minden Demosthenesnél szebben beszél a tette, kitűnő ebéddel vendégelte meg az egyesület kis védettjeit, kik a legponpább étvágygyal láttak hozzá az étkezéshez.

A példás rend, tisztaság, jó ételek, jó étvágy bizonyára az egész even át hű kísérői lesznek az egyesület idevágó munkálkodásának; erre különben is biztosítékot nyújt az elnöknő ezen kijelentése: »Én mindennap magam is itt leszek!«

Kívánatos, hogy minél többen pártolják, támogassák e szép intézményt.

Rothschildné.

Készülünk a vasárnapi küzdelemre.

— Kemény lesz a dió. —

A zomboriaknak vasárnapi játékmodorát dr. Papp Mátvás, a »Bácska« kapitánya és centerhalja kemény szavakkal pertraktálja. A szabadkai »Bácskai Napló«-ban ezeket írja: »A versenyt a bajaiak nyerték meg s e miatt a zombori játékosok részéről durva inzultusnak volt kitéve az a bíró, akinek szaktudását és pártatlanságát mindannyian tudjuk és értékeljük. Miután a MLSz. biztosan meg fogja torolni hivatalos képviselőjén ért sérelmeket« . . . stb.

Ime, egy újabb virágszál a zombori jónások és főtások koszorújába. Csak szolgassák és legyenek rá büszkéek. Hogy ők lesznek az őszi forduló utolsó helyezetteje, arra már mérget vehetnek.

Váratlan, sportszemponból igazán pikáns esemény játszódott le most vasárnap Szegeden. A szegedi AC-ot megverte a szegedi TK (3:2). A SzAC volt eddig a Bácskának legfélelmetesebb riválisa, most is egyenlő pontszámmal sorakozott a Bácska mellé a bajnoki listán. És most kikapott és evvel a bajnokágra való esélyei alaposan redukálódtak. A győztes szegedi csapatot f. hó 20-án mi látjuk vendégül. Embereinkre a szegediek most említett győzelmén talán nem lesz valami jöleső hatással. De vigasztalja őket az a tudat, hogy vereséget kapni egy olyan csapattól, mely meg a szegedi AC-ot is legyűrte, nem szegény. Kemény dió lesz a szegedi TK, de bizunk embereink agilitásában, kemény ellenállóképességében. Most már az lebegjen minden bajai játékos előtt, hogy vasárnapig hasznos tréningje töltse az idejét. Akinek nincs alapos tréningje, az ne álljon a csapatba.

Fischer Pál úri- és női divatárú üzletében az összes cikkek

(női és férfi fehérmű, kalap, ernyő, nyakkendő, csipke, szallag, harisnya stb.)

költözködés miatt mélyen leszállított olesó áron vásárolhatók.

mert esetleges kapkodásaival csak rontja a többiek akcióját. A pályán pedig a lelkesedés, önfeláldozás még a nagyarányu vereséget is megakadályozhatja. Igaz, a taktikát nem is említettem. De, gondolom, a bajaiak ezt már kívülről is tudják. Oh, az a huncut taktika!...

Más. A bajai fiukak vasárnap Zomborban a vereség miatt dühöngő esőcselék megdöbölt. Hát ez az, aminek nem szabadna sehol megtörténnie, mert a durvaságok tényleg a magyar footballsport dekadenciáját vonják maguk után. Bizunk a bajai közönség intelligenciájában, hogy vereség esetén sem feledkezik meg arról, hogy a vidéki csapat itt Baján vendégjogot is élvez. Tiszteljük az ellenfél és lelkesítésük pártfogásunkkal, nagyszámu megjelenésünkkel a bajai sportnak 11 küzdő legényét.

Y.

TELEFONHIREK.

Bpest 1912. október 17.

A háború.

**Megkezdődött az eilenséges-
kedés. — Törökök a támadók.
A montenegrói győzelmek
túlzottak.**

A háború most már az egész vonalon kitört. Az olasz háború terhétől felszabadulva, egész sulyukkal fekszenek a törökök rá a Balkán államok-kákra.

A törökök Várnát (Bulgária) ma el kezdték bombázni, a szerb határon is támadókként léptek fel és szerb területen az egész vonalon visszavonulásra kényszerítették a szerb sereget.

A montenegróiak részéről ismét győzelmi hírek jönnek, de a törökök szerint ezek a győzelmi hírek erősen túlzottak. Egy erősséget bevettek a montenegróiak és amikor előre akartak nyomulni, hogy a bevett erősséget birtokukba vegyék, megdördültek a török ágyuk és a montenegróiakat mind egy szálig lelőtték.

A Magyar Távirati Iroda hiteles forrásból vett híre szerint a szerb és bolgár határon megkezdődött az ellenségeskedés.

Milánói lapok hírül adják, hogy Montenegró olasz bankoktól 20 millió lira kölcsönt kapott.

A magyar delegációban november 4-én a Balkán háborúra vonatkozólag fontos beszédet mond gróf Berchtold külügyminiszter.

Katonai uralom Horvátországban.

Szenzációs hír pattant ma ki. Eszerint már a legközelebbi napokban megszűnik Horvátországban a polgári királyi biztosság és helyette érvénybe lép a katonai uralom. Katonai kormányzók is van már szemelve egy altábornagy.

A budapesti tőzsde

ma már teljesen megnyugodott és az értékek egy árnyalattal emelkedtek. Bécsben már erősebb az áremelkedés.

NAPIHIREK.

Rukkolnak az ujoncok.

Több év előtt az volt a szabály, hogy a tavasszal besorozott regruták október 1-én vonultak be az ezredhez. Később október hatodikán vagy hetedikén történt a bevonulás. Az idén október 15-én tartozik az ujonclegénység ezredparancsnoka előtt jelentkezni (az egéves önkéntesek kivételével, akik már e hó 10-én jelentkeztek). Bevonul a harcra alkalmasnak talált ifjuság, hogy a haza védelmére készüljön. És bár a szülők és szerető szüzek szívében meg-megrezdül egy méla hur s a válás és feltés fájdalomnak szomorú hullámaiz rezegteti; mégis ritka magyar legény az olyan, aki elkieseredne a miatt, hogy ott kell hagynia faluját, az anyját, a szeretőjét. Harcra kell benne a válás fájdalomával a büszke önértet, hogy ő hivatalva van a haza védelmére és máris a győzelem dícsőségéről álmodik. Siet is megvizsgáltatni édes szülejét, mert a váláskor ez a nóta járja:

Husz esztendő koromig nevelt az anyám,
Ezután meg a „császár” visel gondot rám,
Ne sirj anyám, ne sirjál, visszajövök még,
Megsegít engemet még a csillagok ég.

Mikor aztán a regruta bevonult a rideg kaszárnyába, sokszor eszébe jut az édes anyja, megszólal a legény: szíve s dalol az édes anyjáról:

Ha kiállok a kaszárnyakapuba,
Rágondolok az én szülőházamra,
Rágondolok, mérte van az én hazám,
Merre sirat engem az édes anyám.

A másiknak még a szeretője jut az eszébe; ez meg imígyen dalol:

Majd kitellik ez a három esztendő,
Meglátlak még, egyetlen egy szeretőm.

Sok, nagyon sok nóta terem ott a rideg kaszárnyában.

Mikor aztán a harmadik esztendő végére járnak a jó fiuk, mikor már az utolsó heteket, napokat mórsozlják le, s nagyban vásárolják a szabadságos bokrétaikat, ami olyan jól illik a katonasipkák mellé, ez a nóta járja:

Kiszolgáltam három évet hat napot,
Százados ur, szalutálni nem fogok.

Bizony sok poézis van ezekben a katonanótákban.

A Könyvtáregylet vasárnap este az Ipart stület nagytermében szépen sikerült előadást rendezett. Az előadás műsora következő volt: Nyitány. Előadta az állami elemi tanítóképző énekkara. »A könyv ereje» címen Gonczlik Kálmán dr. meggyőződen szép beszédet tartott. Tchaikowszky: Mazurka de Salon. Chopin: Polonaise. Előadta Kanyó Gyula dr. igaz művészettel. Következett »Az oroszlandőre. Vigjáték 1 felvonásban. Az előadást kedélyes tánc követte.

Az állami italmérési jövedékről szóló 1899: XXV. t. c. 17. §-a értelmében az italmérési illetéket Baja város területére másodfokban megállapítani hivatott italmérési illeték felszámolási biztosság az 1912—1914. évi időszakra vonatkozó tárgyalásait Baján 1912. évi október hó 24. napján d. e. 9 órakor a városházán fogja megtartani.

Dr. Bruszt fogorvos lakását áttette Atilla-utca 6. számú házba.

Andrássy Gyula a választójogról. Ignotus, a híres és népszerű író a minap Tökerebesen meglátogatta Andrássy gróft, aki a választójog kérdésében és több politikai függő dolog felől nyilatkozatot tett. Egészen pontosan körülhatárolta álláspontját, mely azon nézetétől, amely miniszter korából való lényeges eltérést alig mutat. Mi sem természetesebb, mint az, hogy a nemes gróf az interviu után vendégül látta magánál Ignotust, akinek ebéd után fekete kávé szolgálattak. Az író kijelentette, hogy ennél fölségebb kávé még soha sem ivott. Meghiszem azt felelte a főúri házigazda, mert ez a Diadal kávé, mely a legjobb kávék keveréke, s mely a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és zamátját éveket megtartja. Minden jobb fűszerkereskedésben kapható, azonban csak zárt csomagban és két elefánt védjeggyel szabad elfogadni.

Minden fodrásznak, ha eziránt hozzáink fordul ingyen küldünk 2 elegáns porcellánborotvaferőtlenítő készüléket arany díszítéssel. A fodrász csakis a postaszállítási díja, fizeti. Küldünk hozzá ingyen 2 plakátot és néhány könyvecskét »Mit értünk hygiene» címmel. Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

FODOR KÁROLY.

szépségszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

NYILT-TÉR.

Ezen rovatokban közölték a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Értesítés.

Értesitem a n. é. közönséget, miszerint Atilla-u. (régí Fördő-u.) 6. számú házba költöztem.

Dr. Bruszt L.
fogorvos.

Az állandóan melegítő

„METEOR”

KÁLYHÁK

a legjobbak és leg-
tökéletesebbek!

Keves fűtőanyag, nagy fűtő-
képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
Kapható úgy egyszerűbb, mint díszesebb kivitelben!
Sddig 800,000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor” kettős csillag védjeggyel van ellátva.
Övakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!

Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula

kereskedésében kaphatók.

89899/1912. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A terézianumi alap bátaszéki uradalmánál Tolna vármegyében fekvő következő mezőgazdasági birtokai:

1. Bátaszék község határában fekvő
Leperd puszta 732¹⁴⁹⁶/₁₆₃₀ hold,
2. Bátaszék és Bata határában fekvő
Furkó puszta 1238³⁰⁸/₁₆₀₀ hold,
3. Alsónyék és Pilis község határában fekvő
Betekints puszta 753⁷⁷/₁₀₀₀ hold,
4. Alsónyék határában fekvő
Nyéki puszta és Csikómajor 1015⁷⁷⁶/₁₀₀₀ hold,
5. Decs, Alsónyék és Bata határában fekvő
Pörböl puszta 615¹⁴⁴³/₁₀₀₀ hold,
6. Decs, Pilis, Várdomb határában fekvő
O- és Újberek 1250¹⁰⁹⁹/₁₀₀₀ hold,
7. Decs, Pilis, Várdomb határában fekvő
Orbó 1043¹⁰⁴¹/₁₀₀₀ hold,
8. Decs község határában fekvő
Sárbáta puszta 363⁶¹⁶/₁₀₀₀ hold,
9. Decs község határában fekvő
Cserencz 1192¹¹⁴⁴/₁₀₀₀ hold,
10. Decs község határában fekvő
Bogra oldal 1036¹⁰⁰⁰/₁₀₃₀ hold,

1913 évi október hó 1-től 1925. évi szeptember hó 30-áig, vagyis tizenkét évre terjedő időtartamra leendő haszonbérbeadásá iránt, az alulírt miniszterium IX. ügyosztályában (Hold-utca 16. sz. III. em. 44. ajtó) 1912. évi december hó 16. napján déli 12 órakor zárt ajánlatu nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlatok minden birtoktestre külön-külön teendők, de pályázni egy személynek több birtoktestre vagy valamennyire is lehet, valamint hogy pályázhatnak többen, tehát földbérli-szövetkezetek is egy-egy birtokra.

Az 1—1 koronás bélyeggel ellátott, lepecsételt ajánlatok az alantírt miniszterium segédhivatalának igazgatóságánál legkésőbb 1912. évi december hó 16-án délelőtt 11 óráig benyújtandók. A borítékon jelzendő: «Ajánlat a.....i birtoktest bérletére.» Az ajánlatban nem a holdankinti, hanem az egész birtokra beígért évi haszonbér számokkal és betűkkel kiírandó.

Az ajánlatok csak akkor tárgyalatnak, ha a kiszolgáltattott ajánlati minta perrendszerűleg, két tanu előttemezésével van aláírva.

Bánatpénzül

Leperd puszta	után	3300 K
Furkó »	»	5000 »
Betekints »	»	3800 »
Nyéki puszta és Csikómajor	»	5000 »
Pörböl »	»	3000 »
O- és Újberek	»	5300 »
Orbó »	»	4500 »
Sárbáta puszta	»	1450 »
Cserencz »	»	6000 »
Bogra oldal	»	5200 »

készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban bármelyik állami (adóhivatali), vagy a közalapítványi központi pénztárnál teendő le és az arról szóló letéti nyugta az ajánlat-hoz csatolandó. Elkésve érkezett, kellőkéig ki nem állított vagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembevételre nem számíthatnak. A kik gyanúság vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén olyanok, a kik a közalapokkal szemben tartozásban vannak, vagy bármely címen perben állnak a versenyből kizártnak.

A részletes versenytárgyalási feltételek, nemkülönbön az ajánlati minták a vallás- és közoktatásügyi miniszterium IX. ügyosztályában a segédhivatali igaz. atóságánál, Budapestben, valamint a bátaszéki uradalom felügyelőségénél Bátaszéken a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapestben, 1912. évi szeptember hóban.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

15 skatulyát cipelsz magaddal,

kalapokat, bluzókat és isten tudja még mit. De hogy komolyan védekezzél az esetleges meghülés ellen, arra nem gondolsz. Hát légy szíves, vidd magaddal azt a hat skatulya valódi Fáy-féle szodeni ásványpasztilát is, amit most vettem. Ezzel elháríthatod a bajt s ha mégis utolérne, biztosan megszüntetheted vele. Fáy valódi szodeni dobozonkint 1 korona 25 fillér és minden gyógyszerárban, drogériában stb. kapható.

Szőlősgazdák

és szőlőtelepítők figyelmébe!

AKI szőlőjét újra akarja telepíteni,

AKI szőlőoltványt akar rendelni,

AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —

Kérjen oktató díszárjegyzéket e címűl:
Transylvania SzőlőtelepítőVállalat Marosvásárhely,
Dr. Geese Dániel-utca 39. szám.**Egy stráf-kocsi eladó.**

Rókus-utca 14. szám.

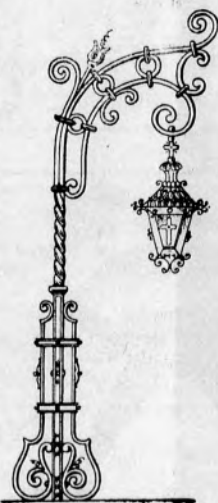

A Bajai Takarékpénztár bérházában

két kisebb esetleg egy nagyobb

lakás

1912 november hó 1-re kiadó.

SIRLÁMPÁK

diszes kivitelben kaphatók:

**Köbling Kálmán
műlakatosnál**

Baja, Budapesti-út 35. sz.

Mónig Muki kereskedő mellett.

ALLANDÓ

BUTORKIÁLLÍTÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű fa- és kárpitos-butorait meglepő kedvezményes

ár és fizetési feltételek mellett. Diszitéseket és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-jegygyel

valódi.

☛ Kapható minden fűszerüzletben. ☛
Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 1/2 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1/2 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
- 1/2 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

SAVOY-SZÁLLODA

Budapest, VII., József-körút 16.

Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai szobák, Kétfő étterem. Mérsékelt polgári árak. Külön termek. Bankettek, esküvők rendezése elfogadjatik.

Esténként KURINA SIMI hírneves cigányprimás teljes zenekarával HANGVERSENYEZ.

Szíves pártfogást kér Szabó Tivadar tulajdonos, a «Nemzeti Kaszinó» v. üzletvezetője és a «Deli» v. főpincére.

Nánay Lajos

könyvnyomdája
Bácsalmáson.

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatvány-
raktár!

☛ Kátrány, carbolineum fedéllemezek és fertőtlenítő szerek nagy raktára ☛

HUSZÁR JÓZSEF

kizárólagos festékkereskedésében, Baján, Fötér.

Saját gyártmányú I. rendű olajfesték kimérve bármely színben 1 kg. 80 fillér.

Mosható. ☛

☛ Tartós és nem ragad. ☛

☛ Mosható.